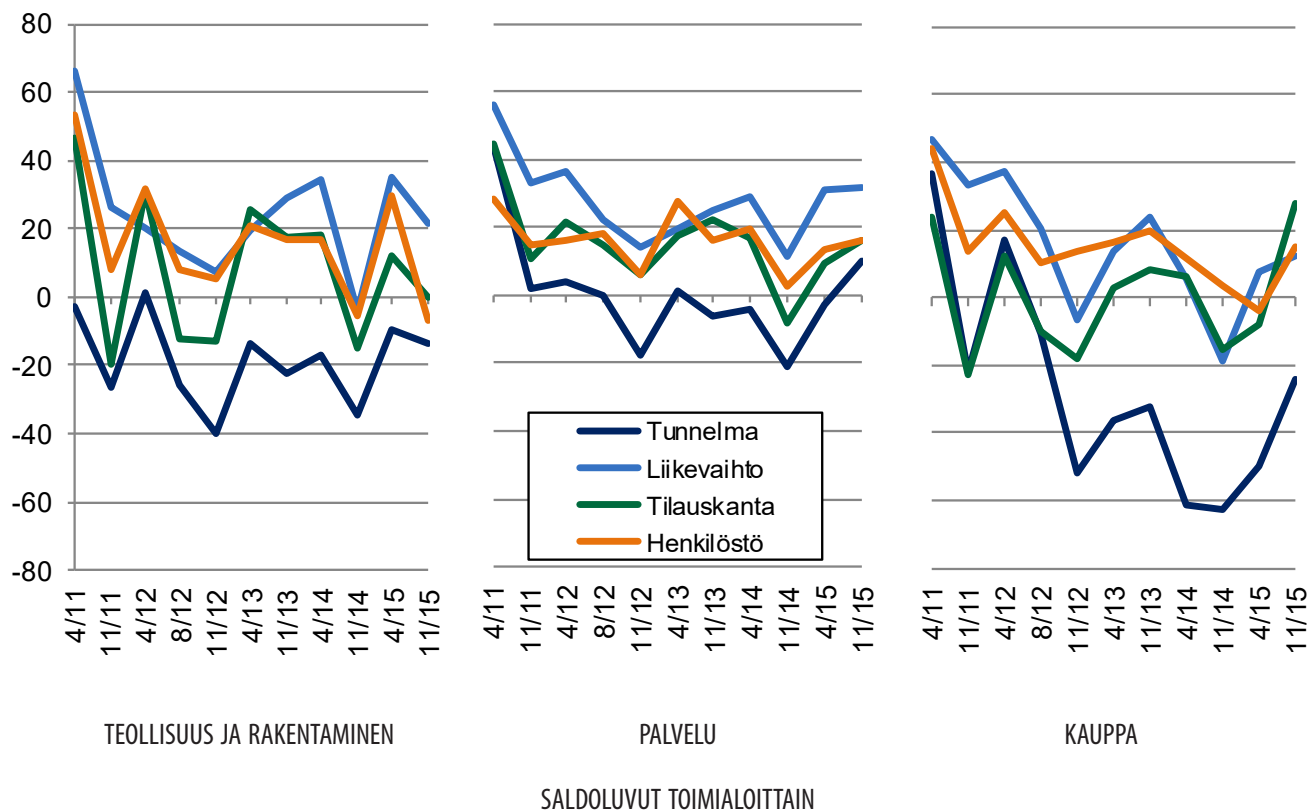

Tunnelin päässä kajastaa heikko valo

Kauppakamarin marraskuussa 2015 toteuttama Business Panel -selvitys kertoo yritysten tilanteen parantuneen edelleen hieman. Huhtikuussa kaikki saldolukukäyrät kääntyivät nousuun viime vuoden marraskuussa mitatun laskun jälkeen. Nousu on jatkunut - tosin hieman alkuvuotta loivempana - rekrytointimittaria lukuun ottamatta. Rekrytointimittarin lasku johtuu teollisuuden henkilöstötarpeen muutoksesta.

Toimialoittain tarkasteltuna suurin positiivinen muutos on tapahtunut kaupan alalla, jossa kaikki mittarit ovat selvässä nousussa. Myös palvelualan kaikki mittarit osoittavat parannusta huhtikuisesta Business Panelista, mutta käyrien nousukulma ei ole yhtä jyrkkä kuin kaupan alalla. On kuitenkin hyvä muistaa, että kaupan alan tilanne viime keväänä oli hyvin synkkä, joten jyrkkä parannus tuo kauppaa lähemmäs muita toimialoja, ei niiden ohi. Teollisuuden alalla näkymät ovat synkistyneet, kaikki mittarit ovat kääntyneet laskuun.

Kun tarkastellaan Business Panelin tuloksia alueittain, voidaan todeta, että jokaisella alueella rekrytointimittari on kääntynyt laskuun edellisen mittauksen jälkeen. Mutta edelleen kuitenkin on enemmän rekrytointi- kuin irtisanomisaikeissa olevia yrityksiä. Vaasan seudulla muut mittarit ovat kääntyneet hienoiseen nousuun huhtikuun jälkeen. Pietarsaaren seudulla rekrytoinnin lisäksi laskuun on kääntynyt vienti- ja odotukset, jotka kuitenkin ovat edelleen korkeammalla kuin kauppakamarialueella yleensä. Liikevaihto- ja odotukset tälle vuodelle verrattuna viime vuoteen ovat Pietarsaaren seudulla selvästi positiivisemmat kuin kauppakamarialueella yleensä. Pietarsaaren seutu on myös ainoa, jossa tunnelman saldoluku on nollaviivan yläpuolella. Edellisen mittauksen positiivisin alue, Kokkolan seutu, on se, jossa on havaittavissa selvän näkymien synkistymisen. Mutta vaikka liikevaihto- ja odotukset ovat hieman laskeneet ja tilauskanta ohentunut, on tunnelma Kokkolan seudulla noussut eikä tilanne näytä muuta kauppakamarialuetta synkemmältä.

LIKEVAIHTO, REKRYTOINTI JA TILAUSKANTA

Tämän vuoden liikevaihto-odotuksia kuvaava saldolukukäyrä on edelleen noussut edellisestä mittauksesta ja on yhä positiivisin kyselyn mittareista.

- » 50 % arvioi liikevaihdon olevan tänä vuonna viime vuotta suurempi, 21 % pienempi ja 29 % arvioi sen säilyvän viime vuoden tasolla (vrt. 43 %; 18 %; 39 %, BP 4/15).
- » Liikevaihto-odotusten saldoluku on teollisuudessa 22, palveluissa 31 ja kaupan alalla 12 (vrt. 35; 31; 8, BP 4/15).
- » Ero eri alojen saldoluissa syntyy niistä yrityksistä, jotka uskovat liikevaihdon pienenevän. Kaupan alalla joka kolmas yritys arvioi liikevaihdon jäävän viime vuodesta, palvelualalla vain 16 prosenttia. Teollisuudessa vastaava luku on 27 %.

Lähikuukausien rekrytointiaikeita kuvaava saldolukukäyrä on laskussa huhtikuussa mitatun nousun jälkeen. Lasku aiheutuu teollisuuden negatiivisesta muutoksesta. Edelleen on kuitenkin enemmän rekrytointi- kuin irtisanomisaikeissa olevia yrityksiä.

- » 27 % vastaajista aikoo palkata lähikuukausina lisää henkilöstöä, 56 %:lla henkilöstön määrä säilyy ennallaan ja 17 %:lla on tarve vähentää henkilöstöä (vrt. 28 %; 60 %; 12 %, BP 4/15).
- » Rekrytoinnin saldoluku on teollisuudessa -7, palveluissa 16 ja kaupan alalla 15 (vrt. 30; 14; -4, BP 4/15).
- » Teollisuudessa väkeä vähentävien yritysten määrä on kasvanut reilusti edellisestä mittauksesta (32 % 11/15 vs. 11 % 4/15). Vähentämisaikeissa olevia yrityksiä on nyt teollisuudessa selvästi muita aloja enemmän.

Tilaukskannan saldoluku oli huhtikuussa noussut selvästi viime vuoden marraskuun mittauksesta. Nousu on jatkunut edelleen, tosin maltillisempaan. Tilaukskannan saldoluku on nyt 12.

- » Tilaukskanta nyt verrattuna vuoden takaiseen on suurempi 32 %:ssa, pienempi 20 %:ssa ja yhtä suuri 31 %:ssa vastaajayrityksistä, 17 %:lle vastaajista tilaukskannalla ei ole merkitystä (vrt. 30 %; 21 %; 34 %, BP 4/15).
- » Teollisuudessa on yhtä paljon yrityksiä, joilla tilaukskanta on kasvanut, supistunut ja säilynyt ennallaan.

VIENTI JA INVESTOINNIT

Kyselyyn vastanneista yrityksistä reilulla 40 %:lla on vientitoimintaa. 90 %:a vientiyrityksistä arvioi viennin joko kasvavan tai säilyvän ennallaan tänä vuonna verrattuna viime vuoteen. Sekä viennin että investointien saldolukukäyrät jatkavat alkuvuoden nousuaan.

- » Teollisuuden viennin saldoluku on 20 (vrt. 26, BP 4/15).
- » Pietarsaaren seudun jo edellisessä mittauksessa ilmenneet positiiviset vientinäköymät on havaittavissa edelleen. Seudun vastaajissa ei ole yhtään yritystä, joka arvioisi viennin jäävän

Pohjanmaan kauppakamari tekee säännöllisesti alueellisen kartoituksen yritysten tilanteesta. Tämä Business Panel –kysely toteutettiin 29.10.-4.11.2015

kauppakamarin jäsenyritysten keskuudessa. Vastausten jakauma toimialoittain ja yrityksen koon mukaan:

Teollisuus	37 %	henkilöstön määrä:	1-9	33 %
Palvelu	37 %		10-49	39 %
Kauppa	14 %		50-249	22 %
Muu	12 %		yli 250	6 %

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 241 yritystä, vastausprosentti oli 23. Tilastotieteellistä analyysia ei ole tehty, joten tuloksia on pidettävä suuntaa antavina.

viime vuodesta. Ero seutujen välillä on kuitenkin kaventunut: viennin saldoluku on 18 Pietarsaaren, 15 Vaasan ja 13 Kokkolan seudulla (vrt. 29, 11, 12, BP 4/15).

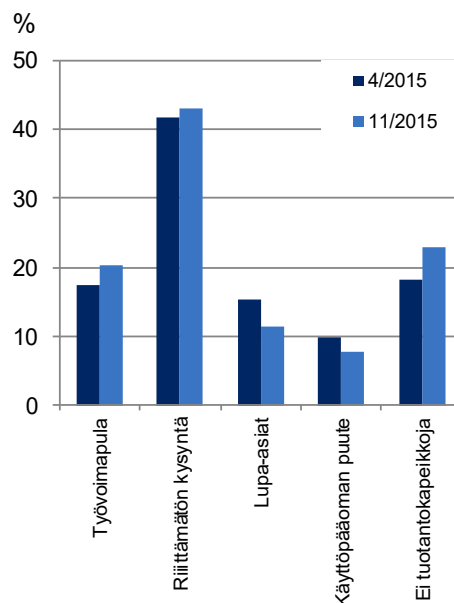
- » Investointien saldoluku on teollisuudessa 3, palvelualalla 13 ja kaupan alalla 3 (vrt. 8; 3; -12, BP 4/15). Puolet vastanneista yrityksistä arvioi investointien pysyvän viime vuoden tasolla.
- » Alueittain tarkasteltuna investoinnit ovat vahvimmassa kasvussa Vaasan seudulla, jossa investointien saldoluku on 13; Kokkolan seudulla se on 11 ja Pietarsaaren seudulla 0.

TUNNELMA TOIMIALALLA

Ainoastaan tunnelmaa kuvaava saldoluku on yhä nollaviivan alapuolella eli pessimistisestä tunnelmasta kertovia yrityksiä on enemmän kuin niitä, joiden mukaan tunnelma on optimistinen.

- » Tunnelman saldoluku on nyt -6 (vrt. -12, BP 4/15). Tilannetta normaalina pitävien yritysten määrä on säilynyt ennallaan viime marraskuusta lähtien, saldoluvun parantuminen johtuu tunnelman positiiviseksi kokevien määrän kasvusta. Tunnelman saldoluku on ollut näin korkealla viimeksi vuoden 2012 alkupuoliskolla.
- » Tunnelma on edelleen pessimistisin kaupan alalla, jossa tunnelman saldoluku on -24. Teollisuudessa saldoluku on -14 ja palvelualalla 10 (vrt. -50; -10; -3, BP 4/15).
- » Tunnelman saldoluku on Kokkolan seudulla -10, Vaasan seudulla -7 ja Pietarsaaren seudulla 2 (vrt. -20, -8, -2, BP 4/15).

TUOTANTOKAPEIKOT

TUOTANTOKAPEIKOT

Eniten yritysten toimintaa rajoittava tekijä on edelleen riittämätön kysyntä. Nyt myös pula osaavasta työvoimasta näyttäisi olevan hienoisessa kasvussa.

- » Riittämättömästä kysynnästä kärsii 43 %:a kaikista vastanneista yrityksistä (vrt. 42 %, BP 4/15). Teollisuuden ja kaupan aloilla puolet yrityksistä kärsii riittämättömästä kysynnästä, palvelualalla kysynnän vähyys haittaa joka kolmannen yrityksen toimintaa.
- » 20 % (17 %, BP 4/15) vastaajista ei ole saanut rekrytoitua tarvitsemaansa työvoimaa. Työvoimapula vaivaa samassa määrin kaikilla toimialoilla.
- » 23 %:lla (18 %, BP 4/15) vastaajista ei ole tällä hetkellä tuotantokapeikkoja. Näitä yrityksiä on eniten palvelualalla (31 %).